

Pieter Oosterlee wordt op 29 augustus 1920 geboren in Zetten. Hij was de zoon van Arie Oosterlee en Cornelia Carolina Haspels. Zijn ouders trouwden op 4 januari 1917 te Nijmegen. Ze kregen vijf kinderen. Arie was Hoofdcommissaris van Vereniging De Nederlandsche Padvinders en directeur van de protestants-christelijke kweekschool 'De Klokkenberg' in Nijmegen. Piet Oosterlee was op het Stedelijk Gymnasium een vriend en klasgenoot van Ad van Haaften en Jan Leppink.

De hele familie Oosterlee was actief bij Scouting. Arie was scout bij de Groenwoudgroep, aangesloten bij de NCVP in Nijmegen. Zijn vader was hier groepsleider en oubaas. In 1939 werd hij vaandrig (scoutsleiding) en was hij roverscout bij de Batavenstam van de groep. In augustus 1939 vond in Mozie Castle, Schotland, de derde World Moot plaats, een internationale bijeenkomst van Voortrekkers. Ad van Haaften, Pieter

Oosterlee en Wim Bartels namen hier vanuit Nijmegen aan deel. Ze brachten ook een bezoek aan de District Boy Scouts Association in Stoke-on-Trent. C. Marshall Amor, secretaris en commissaris, schrijft aan de vader van Ad in oktober 1945: *Adriaan was one of a Party of Rovers from seven countries that came to visit us in Stoke in August 1939. Other members of the Party were Piet Oosterlee en Wim Bartels, both from Nijmegen.*

Op 9 september 1940 verhuisde hij naar Groningen, waar hij samen met Ad Boers ging wonen op Turfsingel 9a. Beiden gingen medicijnen studeren aan de Rijksuniversiteit. Met Ad was hij ook actief in het verzet. Pieter keerde al vrij snel terug naar Nijmegen waar bij weer bij zijn ouders ging wonen.

Na de Duitse inval ging Piet in het verzet. Met zijn Nijmeegse vrienden Ad Boers en Ad van Haaften raakte hij betrokken bij het verzet. In Groningen had hij een aandeel in het studentenverzet. Hij werkte mee aan het illegale blad 'De Ploeg', dat voor het eerst verscheen in juli 1943. Ad Boers, Piets vriend en net als Piet student medicijnen in Groningen, was redacteur. Op 13 maart 1943 was de loyaliteitsverklaring ingevoerd: studenten moesten deze ondertekenen en daarmee beloven dat ze zich zouden 'onthouden van iedere tegen het Duitse Rijk [...] gerichte handeling'. Wie voor 10 april 1943 niet tekende, mocht geen college meer lopen en mannelijke studenten die niet tekenden, moesten zich in Ommen bij de Arbeitseinsatz melden. Als de weigeraars dat niet deden, zouden er represaillemaatregelen tegen hun familieleden worden genomen. De bezetter arresteerde ongeveer 3.500 weigeraars, die naar Duitsland werden gestuurd. Om de studenten in

Groningen voor razzia's te behoeden bedacht Piet met Ad Boers een studenten-waarschuwingssysteem. Piet weigerde de loyaliteitsverklaring te ondertekenen en dook net als de overige weigeraars onder. Hij verbleef in Nijmegen op hetzelfde adres als de leider van de Orde Dienst (O.D.), F. van Burken.

Met zijn vriendin maakte hij regelmatig fietstochten in de omgeving van Nijmegen, maar vaak deed hij 'toevallig' allerlei pastorieën aan waar hij naar binnen ging terwijl zijn vriendin buiten moest wachten. Ze kreeg daar door dat hij in het verzet actief was, maar ze spraken er nooit over. Op een gegeven moment moest hij onderduiken en kwam terecht in Kerk-Avezaath. Hij werkte voor het verzet in de Betuwe als vertegenwoordiger van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO). Zijn schuilnaam was Piet Betuwe. Samen met zijn Nijmeegse vrienden Adriaan van Haaften en Ad Boers hielp hij Engelse piloten via de Biesbosch op weg naar Lissabon, van waar ze naar Engeland konden terugkeren. Naast het helpen ontsnappen van piloten zorgde hij voor persoonsbewijzen en Ausweise. In september-oktober 1944 onderhield hij de contacten met de geallieerde strijdkrachten aan de zuidzijde van de Waal. Samen met Maarten Noordzij en Geurt van der Zalm was hij bezig met voorbereidingen voor een crossing, toen zij op 22 oktober 's avonds werden gearresteerd en gevangengezet in de Julianaschool in Tiel. Hij weet een dag later te ontsnappen en wordt tijdens zijn vluchtpoging in de tuin van het woonhuis van de familie Van Hesteren aan de Grotebrugse Grintweg door de Duitsers op 23 oktober 1944 doodgeschoten. Van de andere twee is nooit meer iets gehoord. Waarschijnlijk zijn ze vermoord en in de Waal gedumpt. Pieter werd 24 jaar oud.

Pieter was één van de leden van zijn Scoutinggroep, die stierven toen ze vochten voor de ondergrondse. *'Ik denk dat Scouting ervoor zorgde dat hij actief werd en hem het gevoel gaf dat hij niet mocht opgeven'* zei zijn vader. Piet was een vriend van Hans en Bert Kuik. In 1946 heeft onderwijzer Roel Dijkstra van de Groenewoudgroep een in memoriamdienst voor de drie scouts (Piet Oosterlee, Ad van Haaften en Ad Boers) georganiseerd.

In het Nijmeegs dagblad van 12 mei 1945 verscheen onderstaande aankondiging: *Er was een bange onzekerheid over Pieter Oosterlee. Thans is het droeve bericht van zijn dood gekomen. In verslagenheid buigen wij het hoofd. Hij heeft de vreugde van heden niet mogen zien. Maanden geleden heeft hij bij zijn gevaarlijke werk in dienst van het vaderland de dood gevonden. Er zijn zeer vele jongeren in Nijmegen die Pieter Oosterlee, die 24 jaar oud werd, hebben gekend en gewaardeerd. Hij behoorde tot degenen die altijd weer met ijver en toewijding hun krachten gaven aan jeugdorganisaties als de padvinderij, de Nijmeegsche gymnasten club en de NCSV. Hij studeerde medicijnen in Groningen. Zijn groot*

befes van plicht tegenover de gemeenschap bracht hem tot het verrichten van zijn werk, waarin hij den dood vond. Hij kende de grote risico's die hij liep meer goed. Hij wist wat hij deed. Hij was beslist koel en dapper. Maar een warm hart klopte in hem voor Nederland en zijn inwoners. Wij allen weten dat een waarachtig Christen in hem is heengegaan. Laat zijn korte leven voor alle jongeren een voorbeeld zijn.

Namens de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) worden op 4 mei 2022 dertien Stolpersteine onthuld, ter herinnering aan dertien RUG- studenten en -medewerkers die door oorlogsgeweld omkwamen in de Tweede Wereldoorlog. Voor het huis aan de Oosterstraat 36a, waar Pieter als student woonde, werd één van deze Stolpersteine geplaatst. Zijn naam staat ook op de gedenkplaquettes in het Academieggebouw in Groningen en op de Herdenkingsplaquettes in het Stedelijk Gymnasium Nijmegen

Meer informatie

[ENIGE GEGEVENS M.B.T. ADRIAAN JOHAN VAN HAAFTEN \(\) TIJDENS DE TWEDE WERELDOORLOG. - PDF Gratis download \(docplayer.nl\)](#)

[Pieter Oosterlee \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Oorlogsslachtoffers in Tiel \(oudheidkamer-tiel.nl\)](#)

[Oorlogsdoden Nijmegen 1940-1945 - P. Oosterlee](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvindders, jrg 25, 1939, no 11, 1939 » 1939-12 - Pag. 32 | Delpher](#)

[Pieter Oosterlee \(1920-1944\) » Gerretsen \(Gerritsen\) Genealogie » Genealogie Online Nijmeegsch dagblad \(kb.nl\)](#)

[Arie Oosterlee - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[lefthandshake.pdf \(scoutscan.com\)](#)

[Oosterlee, Pieter \(Groninger Archieven\) - Groninger Archieven](#)

[Mallie -Oostrom - Missing soldiers, Netherlands, 1940-1945, vermisten \(arnhem1944themissingones.com\)](#)

[Nijmegen, Herdenkingsplaquettes Stedelijk Gymnasium Nijmegen - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Enige gegevens mbt Adriaan Johan van Haaften - Oranjehotel ... \(yumpu.com\)](#)

[Pieter Oosterlee | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Het verdriet van Nijmegen 1940-1945 - Uitgeverij Vantilt](#)

[Dorpen Midden Betuwe – Oosterlee - Facebook](#)

[Stolpersteine App](#)

De Verkenner, Januari 1936

[Kranslegging en onthulling struikelstenen namens RUG op 4 mei 2022 | Nieuwsberichten | Rijksuniversiteit Groningen](#)

Plaquette in Rijks Universiteit Groningen

Houten plaquette in het stedelijk Gymnasium Kronenburgersingel

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.